

Cuidar i Acompanyar fins al Final de la Vida

Codi: 106134

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Jessica Izcara Cobo

Correu electrònic: jessica.izcara@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

No hi han prerequisits.

Objectius

1. Conèixer les diferents estructures i organitzacions sanitàries destinades a tenir cura de l'adult gran, i reconèixer el paper de la infermera en els equips de cures en l'adult gran.
2. Identificar els elements de la valoració de cures pal.liatives, i reconèixer la seva utilitat i aplicació en la pràctica clínica.
3. Seleccionar les intervencions més adequades per ajudar les persones i famílies a tenir cura de si mateixes adaptant-se als canvis produïts per el procés de malaltia.
4. Diferenciar les cures necessàries en malalties oncològiques i no oncològiques.
5. Identificar el concepte del final de vida i cures pal.liatives.
6. Conèixer diferents significats de la mort des d'una perspectiva social, històrica i cultural.
7. Identificar les intervencions destinades a tenir cura de les persones i família en situació de final de vida o amb necessitats de cures pal.liatives.
8. Identificar les intervencions destinades a garantir l'autonomia durant la presa de decisions.
9. Analitzar l'evidència científica més actualitzada sobre les cures infermeres durant processos de situació de final de vida o amb necessitats de cures pal.liatives.
10. Identificar tabús, prejudicis i assumpcions en les persones i les societats sobre la mort i l'enveliment.
11. Desenvolupar la relació d'ajuda en l'atenció a les persones i famílies en situació de final de vida o amb necessitats de cures pal.liatives.

Competències

- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar els aspectes físics, psicològics i socials que influeixen en l'autonomia i la independència dels individus.
3. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
4. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustentin.
5. Aplicar l'evidència científica en la planificació i el desenvolupament de les cures infermeres.
6. Considerar els aspectes físics, psicològics i socials en les situacions conflictives des d'un punt de vista bioètic per arribar a una resolució final.
7. Identificar les accions adequades que afavoreixin el respecte enfront de les respostes psicosocials de les persones davant les situacions de salut (en particular la malaltia i el sofriment).

Continguts

1. Mort cultura i societat.
2. Malalties oncològiques i no oncològiques.
3. Cures palliatives i final de vida
4. Control de síntomes en situació d'últims dies.
5. Intervencions farmacològiques i no farmacològiques en el procés de final de vida.
6. Acompanyament emocional.
7. Sedació vs Eutanasia
8. Recursos sanitaris.
9. Instruments de valoració.
10. Document voluntats anticipades.

Metodologia

L'assignatura es desenvoluparà fent servir dues modalitats docents:

1. Classes teòriques. Seran classes expositives on la docent explicarà els continguts teòrics mes rellevants per asolir els resultats d'aprenentatge. A mes es poden establir dinàmiques de discussió o análisis de casos.

2. Seminaris. Seran activitats actives centrades en l'aplicació del coneixement apres a les classes a les classes teòriques, fomentatn el treball en equip, el pensament critic, la creativitat i la reflexió

L'assistència a classe es obligatòria en el 80%

L'alumnat pot sol.licitar tutories amb la docent per clarificar conceptes o resoldre incidències.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminari	12	0,48	1, 3, 4, 7
Teoria	13	0,52	2, 5, 6, 7
Treball autònom	50	2	2, 3, 4, 7

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura consta de dues proves:

1. El Portafoli d'aprenentatge és un espai on l'alumnat ha de recollir els exercicis realitzats durant els seminaris. A mes ha d'incloure tots els materials complementaris emprats en la resolució dels exercicis, com ara, articles científics, protocols, guies de pràctica clínica, vídeos, imatges, etc. Aquest portafoli s'avaluarà en dos moments de l'assignatura per tal de promoure l'avaluació continua. Es farà servir una rubrica específica. Cada una de les dues entregues té un pes en la qualificació final del 40%.

2. Autoavaluació. Aquesta activitat té un pes en la qualificació final d'un 20%. L'alumnat ha d'escriure un informe en el que de forma crítica i reflexiva avalua els aprenentatges adquirits en l'assignatura, així com identificar i argumentar els seus punts forts i febles en quant a aprenentatge i proposar intervencions per a millorar els punts febles i mantenir els punts forts. Aquesta activitat es presentarà al final de l'assignatura.

Cal tenir aprovades totes les activitats evaluatives per a poder calcular la qualificació final.

S'entindrà per No Avaluable aquelles situacions en les que no s'hagi presentat a alguna o cap de les activitats evaluatives. Quan l'estudiant no es presenta a alguna o a cap de les activitats d'avaluació planificades= No Avaluable

L'alumnat té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data al campus virtual.

Segons l'accord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4,9 = Suspens

Del 5,0 al 6,9 = Aprovat

Del 7,0 al 8,9 = Notable

Del 9,0 al 10= Excellent

La còpia o plagi d'alguna de les activitats evaluatives comportarà els suspens de l'assignatura amb un zero sense opció a recuperació.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Autoavaluació	20%	0	0	1, 3
Portafoli 1	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Portafoli 2	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Rodríguez Rioboo, Francisco. "La Idea de la muerte en la sociedad española actual / Francisco Rodríguez Rioboo." Universidad Complutense de Madrid, 1993.

Jiménez, Ana María Carmona et al. "IMPACTO FAMILIAR DE LA SEDACIÓN PALIATIVA EN PACIENTES TERMINALES DESDE LA PERSPECTIVA DEL CUIDADOR PRINCIPAL." Psicooncología 13.2/3 (2016): 351-365.

Acedo Claro, Clementina, and Bárbara Rodríguez Martín. "Sedación paliativa." Revista clínica de medicina de familia 14.2 (2021): 93-97.

Eich, Melisse et al. "The Principles and Values Implied in the Practice of Palliative Sedation and the Euthanasia/ Principios e Valores Implicados Na Pratica Da Sedacao Paliativa e a Eutanasia/ Principios y Valores Implicados En La Practica de La Sedacion Paliativa y La Eutanasia." Interface (Botucatu, Brazil) 22.66 (2018): 733-.

Taboada R., Paulina. "Sedación paliativa (parte II): Cuestiones éticas y principios morales." Acta bioethica 20.2 (2014): 225-235.

Palacio G., Carolina. ""El papel de la resiliencia y de los factores psicosociales y espirituales en la adaptación de los cuidadores principales de pacientes con cáncer avanzado/final de vida." N.p., 2020.

Cuidado Paliativo: Una Aproximación a Los Aspectos Éticos En El Paciente Con Cáncer. Persona y Bioética, 9 (25). D - Universidad de La Sabana, 2009.

Guerrero Lira, Mario. "Cuidados Paliativos." Ars medica (Santiago, Chile) 23.3 (2018): n. pag.

Mateo Ortega, Dolors et al. "Efectividad de la intervención psicosocial en pacientes con enfermedad avanzada y final de vida." (2013): n. pag.

Carvajal C., Sergio, Bernardita Portales V., and Juan Pablo Beca I. "Eutanasia: Aclarando Conceptos." Revista médica de Chile 149.10 (2021): 1502-1506.

Porcar Rodado, Elena, David Peral Sanchez, and Marina Gisbert Grifo. "El documento de voluntades anticipadas. Comparativa de la legislación actual en el marco de la Unión Europea." Revista española de medicina legal 47.2 (2021): 66-73.

Ibars Cervera, Maria Jose et al. "Comunidad y Documento de Voluntades Anticipadas (DVA), Una Realidad." International journal of integrated care 19.4 (2019): 314-.

Maté-Méndez, Jorge et al. "Consenso sobre el estándar de atención psicooncológica, complejidad psicosocial y actividad asistencial en el Instituto Catalán de Oncología." Psicooncología 18.1 (2021): 11-.

Revista española de oncología. Madrid: Instituto Nacional de Oncología, 1952.

Oncología.Oncología (Barcelona, Spain). Barcelona: Ediciones Cutor., 1976.

Castellano-Tejedor, Carmina. "Els beneficis del suport social durant el càncer." (2015): n. pag.

Cuidados Paliativos. Editorial Alfil, S. A. de C. V., 2022.

Sanz Ortiz, Jaime. Cuidados paliativos: recomendaciones de la Sociedad Española de Cuidados Paliativos (SECPAL) / [autores: Jaime Sanz Ortiz ... et al.]; prólogo de Marcos Peña Pinto. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo, Secretaría General Técnica, 1993.

Guía de recursos sanitarios y sociales en la fase final de la vida en Gipuzkoa. San Sebastián: Sociedad Vasca de Cuidados Paliativos, 2003.

Benito, E. (Enric) et al. El Acompañamiento espiritual en cuidados paliativos: una introducción y una propuesta / E. Benito, J. Barbero, A. Payás. Madrid: Arán, 2008.

Barbero Gutiérrez, J. Javier, and Evolutiva i de l'Educació Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Psicologia Básica. "El trabajo en equipo de los equipos multidisciplinares de cuidados paliativos: análisis de la realidad española." [Barcelona]: Universitat Autònoma de Barcelona,, 2014.

Allende Pérez, Silvia. Manual de cuidados paliativos para pacientes con cáncer Silvia Allende Pérez ...[et al.]. México D.F: Editorial Alfil, 2012.

Cabodevilla Eraso, Iosu. Guía no farmacológica de atención en enfermedades avanzadas: cuidados paliativos integrales / Iosu Cabodevilla Eraso. Bilbao: Desclée de Brouwer, 2014.

Jiménez López, Francisca Rosa, Pablo Román López, and María del Mar Diáz Cortés. Cuidados de enfermería en situaciones complejas de salud: proceso oncológico, cuidados paliativos, muerte y duelo / autores, Francisca Rosa Jiménez López, Pablo Román López, María del Mar Diáz Cortés. Almería: Editorial Universidad de Almería, 2015.

Cabodevilla Eraso, losu. Guía no farmacológica de atención en enfermedades avanzadas: cuidados paliativos integrales / losu Cabodevilla Eraso. Bilbao: Desclée de Brouwer, 2014.

Guía de práctica clínica sobre cuidados paliativos: Guía completa / [autoría: Grupo de Trabajo sobre GPC sobre Cuidados Paliativos]. Vitoria-Gasteiz: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 2008.

Programari

No requereix programari específic